

Carrer Major nº 13

Bagà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Nucli històric. Carrer Major nº 13. 08695 BAGÀ
Emplaçament Entrant al carrer per la plaça Porxada, la segona casa a dreta.

Coordenades:

Latitud: 42.25268
Longitud: 1.86095
UTM Est (X): 406040
UTM Nord (Y): 4678460

Classificació

Número de fitxa 08016-104
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Nivell protecció a les NNSS de Bagà any 1983: 1c (conservació estructura urbana i edificació).

Protecció Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 47306DG0768N

Fitxes associades:

[Carrer Major](#)

Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dv., 12/12/2003 - 01:00

Descripció

Casa coneguda com ca la Dolors del Forn ja que havia hagut un forn de pa a inicis del segle XX que sembla que ja existia abans. L'immoble es troba situat al casc antic de Bagà, dins el perímetre de l'antiga muralla i sobre la terrassa paral·lela al riu Bastareny. És una casa entre mitgeres, amb façana principal al carrer Major i façana posterior al carrer Calic. L'accés principal s'efectua pel carrer Major, tot i que hi ha un accés secundari des de la plaça Porxada a una part de la planta soterrani (soterrani respecte al carrer Major, però a uns 3,5 m d'alçada respecte al nivell del carrer Calic). La façana del carrer Major té 6,5 m d'amplada, i la del carrer Calic 10,30 m. A l'interior es conserven diferents elements interessants: al passadís d'entrada des del carrer Major hi ha una mènsula tallada en fusta i amb restes de policromia possiblement de l'època gòtica de la casa, part del mur interior mitjaner amb la casa del nº 11 conserva fragments d'aparell d'opus spicatum. Finalment s'ha d'esperar a la possibilitat de que el mur del carrer Calic contingui fragment de la muralla medieval (per informació de la muralla mirar la fitxa corresponent). Amb l'enderroc de la casa ha desaparegut el sostre enteixinat de la sala que quedava al centre de l'edifici, així com el forn de pa que es trobava a prop del carrer Calic i més cap a cal Solanell.

Observacions:

Elements a conservar: Parament d'opus spicatum, mènsula de fusta i possibilitat de que surti una altra oposada a aquesta. Mapa del nucli antic de Bagà. Diputació de Barcelona, servei cartogràfic. Escala 1:1000.

Història

L'actual nucli de Bagà es va originar amb la concessió de la Carta de Franqueses per Galcerà IV de Pinós l'any 1233, que també va disposar l'organització dels carrers al peu del castell. Al llarg de l'edat mitjana es construïren les muralles, torres i portes, que ja contenen construïdes al 1294; així com la nova església de Sant Esteve. El carrer Major constitueix un dels dos eixos N-S del clos emmurallat. Carrer estret i un xic pendent, sobre un traçat i parcel·lació probable del segle XIII. És l'accés principal a la plaça major, porxada, des de la parròquia i la placeta de la nova casa de la Vila. És un carrer curt travessat per un carrer, cap al riu anomenat carrer del Mur i cap a la part alta de la vila anomenat carrer Forment. La major part de les cases van ser reformades modernament, tot i que algunes conserven elements destacables. La illa de cases entre el carrer Major i el carrer Calic sembla que tingui la base més antiga que les cases de davant. Sembla probable que hi hagués un porxo a sota de les cases i que es respectés el camí de ronda abans de la muralla. Sens dubte aquest carrer ja va ser parcel·lat l'any 1233 amb la carta de fundació i privilegis de poblament de la vila. La casa està actualment en procés de rehabilitació i per aquest motiu entre novembre i desembre de 2003 es van enderrocar tres quartes parts de l'interior de l'edifici (tenint en compte que aquest formava tres cossos paral·lels als carrers, fruit de diferents èpoques i reformes constructives) i part del mur que dona al carrer Calic. La façana del carrer Calic possiblement s'assenti sobre la muralla de Bagà, monument protegit pel Decret de Castells de 22 d'abril de 1949 (BOE 5-5-1949), que especifica que tots els castells d'Espanya, sigui quin sigui el seu estat de ruïna, queden sota protecció de l'Estat. Les muralles de Bagà es consideren BIC monument (R-I-51-5194, llei 16/1985 60 25 BOE). Tot i així s'està a l'espera de la prospecció arqueològica que es realitzarà en breu per tal de conèixer l'existència de possibles vestigis.

Bibliografia

CABALLE, F. ; UREÑA, J. (2000). Noms i renoms de la Vila de Bagà. . Col. Roca Tiraval, nº 1. Associació Medieval de Bagà. SERRA VILARÓ, J. (1930). Baronies de Pinós i Mataplana. Investigació als seus Arxius. 3 vols. Reedició de 1989 del Centre d'Estudis Baganesos.

